

Na temelju članka 61. Statuta Podravske banke d.d. Koprivnica, Uprava Banke na 29. Sjednici održanoj dana 19.11.2013. godine donosi

## **OPĆE UVJETE POSLOVANJA S FINANCIJSKIM INSTRUMENTIMA**

### **1. UVODNE ODREDBE**

Ovim Općim uvjetima poslovanja s financijskim instrumentima utvrđuju se međusobna prava i obveze Banke i Klijenta u obavljanju poslova s financijskim instrumentima kao i rizici vezani na pojedinačna pružanja financijskih usluga i aktivnosti, te pomoćnih usluga i aktivnosti od strane Banke, a vezano uz odredbe Zakona o tržištu kapitala, te informiranje Klijenta i poslovi vezani na davanje naloga za kupoprodaju financijskih instrumenata

### **2. OBJAŠNJENJE POJMOVA**

U ovim Općim uvjetima poslovanja s financijskim instrumentima navedeni izrazi imaju sljedeće značenje:

**Opći uvjeti** – Opći uvjeti poslovanja s financijskim instrumentima

**Nalog** – Nalog je izjava volje Klijenta upućena Banci da za njega (u svoje ime i za račun Klijenta) kupi ili proda financijske instrumente. Prihvaćanjem naloga sklopljen je ugovor kojim se Banka obvezuje poduzeti radnje s ciljem zaključivanja ugovora o kupnji ili prodaji financijskih instrumenata u skladu s nalogom i za račun Klijenta, a Klijent se obvezuje za obavljanje tih poslova platiti naknadu (prihvaćeni nalog).

**Klijent ili Nalogodavac** – Domaća ili strana pravna ili fizička osoba, odnosno drugi uređeni oblik bez pravne osobnosti, s kojom Banka izravno ili po Ovlaštenom zastupniku, sukladno važećim propisima, sklapa Ugovor, a kojim se ovlašćuje Banka da u svoje ime a za račun Klijenta obavi određeni posao s Financijskim instrumentima.

**Banka** – Podravska banka d.d.

**Broker** - Broker je zaposlenik ovlaštenog društva koji je ovlašten za obavljanje poslova trgovine s vrijednosnim papirima.

**Financijski instrument** – označava financijski instrument na način kako je isti definiran Zakonom o tržištu kapitala

**Uređeno tržište** - multilateralni sustav koji vodi i/ili kojim upravlja tržišni operater i koji ispunjava sljedeće uvjete: a) spaja ili omogućava spajanje interesa trećih za kupnju i prodaju financijskih instrumenata, u sustavu, sukladno unaprijed određenim jednoznačnim pravilima i na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u svezi s financijskim instrumentima koji su uvršteni radi trgovanja po njegovim pravilima i/ili u sustavu; b) posjeduje odobrenje kao uređeno tržište; c) redovito djeluje sukladno odredbama ZTK-a

**Skdd** - Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Zagreb, Heinzlova 62a.

**Trajni medij** – papir ili drugo sredstvo koje Klijentu omogućuje pohranu informacija za buduću uporabu i to za razdoblje koje je odgovarajuće s obzirom na svrhu te informacije, te omogućuje reprodukciju pohranjene informacije bez njezine izmjene

**Politika izvršavanja naloga** – interni akt Društva koji propisuje kriterije, elemente, postupke, mjere i mjesta izvršavanja naloga, koji omogućuju postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

**Pravilnik o razvrstavanju klijenata** – interni akt Društva koji propisuje mjere i postupke za razvrstavanje klijenata na male i profesionalne ulagatelje, sukladno ZTK-a

**Račun financijskih instrumenata** - Račun financijskih instrumenata otvoren u knjigama Banke na ime Klijenta na koji Banka upisuje financijske instrumente Klijenta temeljem obavljanja poslova predviđenih ovim Općim uvjetima i Ugovorom.

**Račun novčanih sredstava** - Novčani račun otvoren u knjigama Banke na ime Klijenta na kojeg Banka uplaćuje, odnosno s kojeg isplaćuje novčana sredstva u svrhu kupoprodaje prenosivih vrijednosnih papira.

**Knjiga naloga** – zbir svih pojedinačnih naloga koje je prihvatila Banka čiji je sadržaj i način vođenja propisan sukladno Zakonu o tržištu kapitala i odgovarajućim podzakonskim aktima

**Zakon** – Zakon o tržištu kapitala (Narodne novine br. 88/08, 146/08, 74/09) te ostale njegove eventualne kasnije izmjene i dopune.

**HANFA** - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, 10000 Zagreb, Miramarska 24b

**ESMA** - Europsko nadzorno tijelo – Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) broj 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala)

**UCITS fond** je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom koji: a) ima za isključivi cilj zajedničko ulaganje imovine, prikupljene javnom ponudom udjela u fondu, u prenosive vrijednosne papire ili u druge oblike likvidne financijske imovine, a koji posluje po načelima razdiobe rizika, b) čiji udjeli se, na zahtjev ulagatelja, otkupljuju izravno ili neizravno, iz imovine toga fonda. Radnje koje društvo za upravljanje poduzima kako bi se osiguralo da vrijednost udjela ne odstupa značajno od neto vrijednosti imovine fonda, izjednačene su s otkupom udjela i c) koji je osnovan u skladu s Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, odnosno propisima države članice donesenima na temelju Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

**Treća strana** – ovisno o okolnostima može biti burza, uređeno tržište, klirinško društvo, drugo investicijsko društvo, druga ugovorna strana u OTC transakciji, kreditna institucija, skrbnik (skrbnička banka), UCITS fond

**OTC transakcija** – je transakcija financijskim instrumentom koji može biti uvršten na uređeno tržište, a koja je sklopljena izvan uređenog tržišta ili MTP-a (npr unutar informacijskog sustava Društva)

**Mjesto izvršavanja naloga** – uređeno tržište, MTP, sistematski internalizator, održavatelj tržišta, drugi subjekt u trećoj državi koji obavlja slične djelatnosti na tržištu ili izvan tržišta (OTC tržište)

**Tarifa naknada** – tarifa naknada koje se obračunavaju i naplaćuju za poslove s financijskim instrumentima

**Korporativne akcije** - Uključuju održavanje glavne skupštine, obračun i isplata dividende u novcu, povećanje temeljnog kapitala, smanjenje temeljnog kapitala, distribucija s pravom prvenstva, podjela dionica, spajanje dionica, konverzija vrijednosnih papira, nova izdanja dužničkih vrijednosnih papira, obračun i isplata kamata i glavnice za dužničke vrijednosne papire, izdanja prava i varanta, preuzimanje dioničkog društva, opća ponuda za kupnju dionica društva koje nije ciljno društvo ili za kupnju dionica bez prava glasa, javna ponuda vrijednosnih papira, prijevremeni iskup dužničkih vrijednosnih papira, istiskivanje manjinskih dioničara, spajanje i pripajanje društva, podjela društva i druge statusne promjene dioničkog društva, povlačenje vrijednosnih papira, prijenos imovine dioničkog društva, restrukturiranje poslovanja društva, kao i ostale korporativne akcije koje se odnose na ostvarivanje prava iz vrijednosnih papira njihovih imatelja.

### 3. POSLOVI S FINANCIJSKIM INSTRUMENTIMA I ODOBRENJA ZA RAD

Banka posjeduje odobrenje za obavljanje sljedećih investicijskih i pomoćnih usluga i aktivnosti: a) zaprimanje i prijenos naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata, b) izvršavanje naloga za račun klijenta, c) trgovanje za vlastiti račun, d) upravljanje portfeljem, e) investicijsko savjetovanje, f) usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, g) usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa, h) pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenta, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja, i) davanje kredita ili zajma ulagatelju kako bi mu se omogućilo zaključenje transakcije s jednim ili više financijskih instrumenata ako je u transakciju uključeno društvo koje odobrava zajam ili kredit, j) savjetovanje o strukturi kapitala, poslovnim strategijama i srodnim pitanjima, kao i savjetovanje i usluge vezane uz spajanja i stjecanje udjela u društvima, k) usluga deviznog poslovanja, ako su vezane uz pružanje investicijskih usluga, l) investicijsko istraživanje i financijska analiza, kao i ostale preporuke koje se odnose na transakcije s financijskim instrumentima, m) usluge vezane uz usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa, n) investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge koje se odnose na temeljnu imovinu izvedenica iz članka 3.stavka 1. točke 2. podtočke d. alineje 2., 3., 4. i 7. Zakona o tržištu kapitala kada su te investicijske usluge i aktivnosti nadovezane na investicijske usluge ili pomoćne usluge izdano od Hrvatske narodne banke (sa sjedištem u Zagrebu, Trg hrvatskih velikana 3.)

### 4. OBVEZNI SADRŽAJ NALOGA

Nalog je prihvaćen od strane Banke upisom u Knjigu naloga. Prihvaćeni nalog u Knjizi naloga mora sadržavati sljedeće podatke:

1. redni broj u Knjizi naloga
2. vrstu naloga (kupnja ili prodaja) i oznaku (limitirani, tržišni ili druga vrsta naloga)
3. datum i vrijeme (sat i minutu) prihvaćanja i izlaganja naloga na trgovinski sustav burze (ukoliko se određenim financijskim instrumentom trguje putem burze)
4. rok izlaganja naloga ako je izričito drugačije određen

5. način zaprimanja naloga
  6. ime i prezime osobe koja je nalog zaprimila
  7. ime i prezime, adresu, ulicu i broj, poštanski broj i mjesto, država, ako nije RH – ako je Klijent fizička osoba, odnosno tvrtku, sjedište, ime i prezime ovlaštenog zastupnika – ako je Klijent pravna osoba
  8. oznaku računa Klijenta
  9. vrstu i oznaku financijskog instrumenta
  10. količinu financijskih instrumenata
  11. cijenu, izraženu jedinično:
    - za dionice u kunama i lipama, odnosno drugoj valuti u kojoj su nominirane
    - za dužničke vrijednosne papire u postotku od njihove nominalne vrijednosti
    - za ostale financijske instrumente u kunama i lipama, odnosno drugoj valuti u kojoj su nominirani
- Cijena na Nalogu za kupnju izražava se kao maksimalna cijena koju je Klijent spreman platiti, odnosno na Nalogu za prodaju cijena se izražava kao minimalna cijena koju je Klijent spreman prihvatiti za prodaju financijskih instrumenata.
12. napomenu da je Klijent upoznat s pravima i obvezama u zasnivanju i izvršavanju poslova s financijskim instrumentima
  13. status Klijenta sukladno Pravilniku o razvrstavanju klijenata
  14. rok važenja naloga
  15. podatke o izmjeni naloga: datum, vrijeme i način izmjene
  16. podatke o opozivu naloga: datum, vrijeme i način opoziva te broj novog naloga ukoliko je otvoren
  17. oznaku statusa naloga: otvoren, opozvan, izvršen, djelomično izvršen, izmijenjen ili istekao
  18. naznaku da se radi o dogovorenoj transakciji.

## 5. ZADAVANJE NALOGA

Nalog se može dati osobno, telefonom, putem telefaks poruke, putem, putem elektroničke pošte ili putem sustava Banke za Internet trgovanje – POBA eBroker. Klijent je upoznat i suglasan da Banka snima telefonske razgovore između Klijenta i Banke kada se nalog daje telefonski, te je suglasan da Banka koristi takvu snimku kao dokaz u slučaju spora nastalog temeljem pružanja investicijskih usluga i aktivnosti, odnosno pomoćnih usluga. Prilikom telefonskog zaprimanja naloga, Klijent se identificira prethodno razmijenjenom šifrom za identifikaciju temeljem potpisane Izjave za identifikaciju i telefonsko zaprimanje naloga za kupoprodaju financijskih instrumenta i ostalih investicijskih usluga i aktivnosti, odnosno pomoćnih usluga. Banka prima pisane naloge Klijenata i u poslovnicaма čiji je popis objavljen na Internet stranici Banke [www.poba.hr](http://www.poba.hr). Ukoliko Banka primi pisani nalog Klijenta u nekoj svojoj poslovnici, isti će biti odmah, a najkasnije u roku do 10 minuta dostavljen do ureda u kojem se izvršavaju nalozi klijenata.

Usluga „POBA eBroker“ odnosi se na trgovanje financijskim instrumentima putem informatičke infrastrukture Banke koja se nalazi na službenim internet stranicama Banke. Za korištenje predmetne infrastrukture Klijent je dužan o svom trošku osigurati minimalne tehničke uvjete, uključujući i pristup Internetu. Banka može bez prethodne obavijesti Klijentu modernizirati tehničke karakteristike usluge „POBA eBroker“ što može zahtijevati i modernizaciju Klijentovog software-a, hardware-a, i/ili internet preglednika. Banka nije odgovorna za bilo kakve eventualne troškove koje Klijent može imati vezano za unapređenje hardware-a, software-a i/ili internet preglednika u svrhu korištenja usluge „POBA eBroker“, kao ni za bilo kakvu štetu i/ili troškove koji mogu nastati kao posljedica Klijentovog propuštanja unapređenja odgovarajućih tehničkih uvjeta. Usluga „POBA eBroker“ omogućuje Klijentu uvid u stanje Računa Klijenta, pregled svih otvorenih naloga, pregled povijesnih naloga, transakcija, itd. Upute za rad za uslugu nalaze se na službenim Internet stranicama Banke i na sustavu Banke za Internet trgovanje – POBA eBroker. Banka može u bilo kojem trenutku izmijeniti dio Općih uvjeta koji se odnosi na poslovanje preko interneta, kao i upute za rad, dodavati nove funkcije, mijenjati postojeće funkcije sustava. Banka će sve promjene objaviti na svojim službenim internet stranicama. Klijent se obvezuje da će čuvati svoje korisničko ime, zaporku (password) za pristup stranicama, te ih neće davati trećim osobama. Ukoliko Klijent postupi protivno prethodnoj odredbi, Banka ne odgovara za štetu koju je isti pretrpio, uslijed predmetnog postupanja. Banka ne odgovara za štetu koju bi Klijent pretrpio zlouporabom navedenih podataka od strane trećih osoba uslijed korištenja javnih računala od strane Klijenta. Ukoliko Klijent izgubi/zaboravi zaporku (password)/zaporku (lozinku) za zadavanje naloga, Banka će istu Klijentu priopćiti na adresu elektroničke pošte navedenu u Ugovoru ili putem telefonskog razgovora uz prethodno utvrđenje identiteta Klijenta (ime i prezime, adresa, datum rođenja, telefon, OIB, broj osobne iskaznice...). Klijent će na svoju odgovornost, a temeljem vlastite poslovne, pravne i financijske procjene zadati Nalog u vrijeme i po cijeni koju isti odredi. Banka će prihvatiti Nalog ukoliko je isti u skladu sa ZTK-om, podzakonskim aktima, pravilima burze i ovih Općih uvjeta, te će ga upisati u knjigu naloga. Nalozi upisani u knjigu naloga izložit će se sukladno ZTK-u, podzakonskim aktima i Politici izvršavanja naloga Društva. Ako se radi o stranim financijskim instrumentima, Društvo će prosljediti nalog ovlaštenom društvu koje može trgovati predmetnim financijskim instrumentom na predmetnom tržištu, s kojim Društvo surađuje. Klijent je dužan voditi računa o pravilima mjesta izvršavanja naloga, uključujući ali ne ograničavajući se na: Dnevne limite trgovanja, Pravila o obustavi trgovanja, Sprečavanje manipulacije tržištem, Dražbe uravnoteženja (volatility interruption), vremenskog trajanja naloga.

Bez obzira na način zadavanja, nalog se smatra prihvaćenim unosom u Knjigu naloga, te nakon potvrde Klijentu da je nalog prihvaćen. Banka potvrđuje Klijentu prihvaćanje naloga na isti način na koji je Klijent nalog zadao. Nalog za kupnju ili prodaju financijskih instrumenata koji su uvršteni u kotaciju burze ili uređenog javnog tržišta, Banka je dužna odmah po prihvaćanju i unosu u Knjigu naloga, bez odgode izložiti na trgovinskom sustavu burze ili uređenoga javnog tržišta, osim ako u nalogu rok izlaganja nije izričito drukčije određen.

## **6. TRAJANJE NALOGA**

Nalog vrijedi do roka označenog na samom nalogu odnosno do potpune realizacije zadanih količina u nalogu.

## **7. IZMJENA NALOGA**

Klijent može, pod uvjetom da nalog još nije izvršen, izmijeniti ranije određenu cijenu i količinu financijskog instrumenta. Svaka izmjena količine i/ili cijene predstavlja novi nalog, osim smanjenja količine financijskog instrumenta. U tom slučaju nalog zadržava isti broj naloga i redoslijed izvršenja.

## **8. OPOZIV NALOGA**

Klijent može opozvati nalog u dijelu koji još nije izvršen, odnosno može opozvati cijeli nalog pod uvjetom da do tada još nije izvršen.

## **9. OBVEZE KLIJENTA**

Prije prve kupnje ili prodaje financijskih instrumenata, Klijent je radi identifikacije obavezan predložiti, važeću identifikacijsku ispravu, odnosno odgovarajuću dokumentaciju ovisno o pravnom statusu Klijenta.

Prije otvaranja naloga u Knjizi naloga, Klijent je obavezan osigurati namiru i to:

- kod naloga za kupnju uplatiti sredstva (depozit) u visini punog iznosa ulaganja uvećan za odgovarajući iznos naknade
- kod naloga za prodaju staviti Banci na raspolaganje određenu količinu financijskih instrumenata koji su predmet prodaje (registracija financijskih instrumenata).

## **10. NAKNADE**

Banka obračunava naknadu za obavljene kupnje ili prodaje financijskih instrumenata po nalogu Klijenta sukladno Tarifi naknada. Tarifa naknada se nalazi izložena na vidnom mjestu u uredima Banke, te je ujedno i javno objavljena na Internet stranici Banke [www.poba.hr](http://www.poba.hr), i u svako doba dostupna Klijentima. Klijent je suglasan da Banka može naplatiti naknadu utvrđenu Tarifom naknada iz novčanih sredstava koja se nalaze na analitičkom računu Klijenta nakon izvršenja kupnje ili prodaje financijskih instrumenata. Klijent je suglasan i s primjenom svih izmjena i dopuna Tarife naknada za vrijeme važenja naloga.

## **11. SREDSTVA I FINANCIJSKI INSTRUMENTI KLIJENTA**

Novčana sredstva Klijenta uplaćena za plaćanje financijskih instrumenata, kao i novčana sredstva od prodaje financijskih instrumenata, Banka drži na odvojenom računu (račun Klijenta) u svrhu kupnje/prodaje te se mogu koristiti samo prema uputama Klijenta. Sredstva na računu Klijenta nisu vlasništvo Banke, ne ulaze u njezinu imovinu ni u likvidacijsku ili stečajnu masu niti se mogu koristiti kao predmet ovrhe nad imovinom Banke. Klijent prihvata da kupljeni financijski instrumenti ostaju registrirani s Bankom za potrebe novih naloga, odnosno do upute Klijenta za prijenos na slobodnu vlasničku poziciju.

## **12. ISPUNJENJE NALOGA**

Banka će kao nalogoprimac, u ime i za račun Klijenta, poduzimati sve radnje vezane na kupnju ili prodaju financijskih instrumenata, što uključuje i sve potrebne radnje vezane na prijeboj i namiru po izvršenim transakcijama. Banka je dužna sve radnje poduzimati isključivo prema uputama Klijenta sukladno odredbama naloga te paziti na interese Klijenta i njima se rukovoditi.

## **13. PRIJENOS NALOGA NA IZVRŠENJE TREĆIM STRANAMA**

Banka može zaprimljeni nalog prenijeti na izvršenje trećim stranama sukladno međusobno sklopljenim ugovorima s drugim investicijskim društvima kao i u slučaju nepredviđenih okolnosti nemogućnosti samostalnog izvršavanja naloga. Pri odabiru treće strane na čijim računima se deponiraju financijski instrumenti, odnosno novčana sredstva klijenata koje Banka drži za klijente, vodi se računa o stručnosti i tržišnom ugledu treće strane te zakonom propisanim uvjetima i tržišnim praksama koje se odnose na držanje financijskih instrumenata i novčanih sredstava. Banka će periodički procjenjivati rizik odabira trećih strana i držanja imovine klijenata kod trećih strana, te provoditi kontinuirani nadzor nad pružanjem usluga trećih strana.

## **14. KNJIGA NALOGA**

Knjiga naloga predstavlja zbir svih pojedinačnih naloga evidentiranih kronološkim redoslijedom. Knjiga naloga vodi se u elektronskom obliku. Podaci sadržani u Knjizi naloga predstavljaju poslovnu tajnu. Podaci sadržani u Knjizi naloga mogu biti dostupni ovlaštenim osobama koje obavljaju internu ili eksternu kontrolu te osobama koje održavaju opremu i programe za

obavljanje poslova s financijskim instrumentima, uz prethodno upozorenje na obvezu čuvanja tajnosti podataka iz Knjige naloga. Podaci iz Knjige naloga mogu se dati na uvid i drugim osobama koje imaju na to pravo temeljem zakona, propisa ili funkcije (Hanfa, HNB, pravosudna i administrativna tijela, porezna uprava, itd.).

#### 15. IZVJEŠTAVANJE KLIJENATA

Banka će o svakoj sklopljenoj transakciji temeljem naloga obavijestiti Klijenta pismenim putem, na način i na adresu koju odredi Klijent.

#### 16. ČLANSTVO

Banka je član Zagrebačke burze d.d. Zagreb i Središnjeg klirinškog depzitarnog društva d.d. Zagreb.

#### 17. FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA

Banka je član Fonda za zaštitu ulagatelja (dalje:Fond).Fond za zaštitu ulagatelja formiran je sukladno Zakonu o tržištu kapitala u svrhu zaštite ulagatelja, odnosno klijenata članova Fonda. Tražbine su osigurane do vrijednosti najviše 150.000 kuna po Klijentu Banke, u slučaju kad je nad Bankom otvoren stečajni postupak ili ako Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga utvrdi da je kod Banke nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima (ne može izvršiti novčane obveze i/ili vratiti financijske instrumente klijentima) a nije izgledno da će se te okolnosti u skorije vrijeme promijeniti.

Tražbine klijenata osigurane Fondom jesu:

1. novčane tražbine u kunama i u valutama država članica koje Banka duguje Klijentu ili koje pripadaju Klijentu, a koje Banka drži za predmetnog Klijenta,
2. financijski instrumenti koji pripadaju Klijentu, a koje Banka drži, administrira ili s njima upravlja za račun Klijenta.

Iz zaštićenih tražbina se izuzimaju:

1. tražbine koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita,
2. tražbine Klijenta proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca,
3. profesionalni ulagatelji (kreditne institucije, investicijska društva, financijske institucije, društva za osiguranje, subjekti za zajednička ulaganja, društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi),
4. društva koja čine grupu s članom Fonda koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
5. pravna ili fizička osoba koja sudjeluje s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu člana Fonda koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
6. društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana Fonda koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze
7. članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora člana Fonda koji je u nemogućnosti ispunjavati svoje obveze, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u članu Fonda na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad članom Fonda, ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranog slučaja, ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
8. vezani zastupnici Banke, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Bankom, ili na dan objave rješenja Agencije o nastupanju osiguranog slučaja, ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
9. osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća člana Fonda te osobe odgovorne za pripremu i pohranu računovodstvene dokumentacije člana Fonda i izradu financijskih izvještaja,
10. članovi uprave, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana Fonda te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja tog društva,
11. bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 7. do 10. ovog stavka,
12. klijenti Banke čije je neispunjenje obveze prema Banci pridonijelo nastupanju osiguranog slučaja.

#### 18. RIZICI

Poslovi s financijskim instrumentima nose u sebi određene rizike koji mogu rezultirati nezadovoljavajućim ili negativnim prinosima. Rizici kojima je izložen Klijent prilikom kupnje/prodaje financijskih instrumenata su najvažnije okolnosti o kojima Klijent treba voditi računa kod donošenja odluke o kupnji/prodaji financijskih instrumenata. Općim rizicima za poslovanje s **financijskim instrumentima** smatraju se:

**Konjunktorni rizik** - rizik gubitka vrijednosti uslijed globalnih i/ili regionalnih recesija

**Tečajni rizik** - rizik promjene deviznog tečaja

**Rizik zemlje** - rizik uvjetovan rejtingom nacionalnog gospodarstva u svjetskom okruženju (u okviru rizika zemlje ubrajaju se i **rizik suvereniteta** (rizik od izostanka plaćanja dospjelog duga zemlje), te **politički rizik** (rizik neočekivanih regulatornih promjena koje utječu na tržište kapitala i položaj investitora, kao i rizik promjene kreditnog rejtinga zemlje zbog eventualnog izostanka urednog servisiranja vanjskih dugova zemlje)

**Gospodarski rizik** - rizik promjene sezonskih kretanja u gospodarstvu ili u drugom sektoru sa utjecajem na profitabilnost ulaganja u određene grane djelatnosti

**Inflatorni rizik** - rizik pada vrijednosti financijskih instrumenata uslijed općeg rasta cijena

**Rizik likvidnosti** - rizik nemogućnosti prodaje financijskih instrumenata na sekundarnom tržištu kapitala uslijed smanjene atraktivnosti istog ili neefikasnosti tržišta

**Rizik stečaja** - rizik pada vrijednosti financijskog instrumenta na sekundarnom tržištu kapitala uslijed otvaranja stečaja nad izdavateljem

**Rizik izdavatelja** - rizik smanjenja vrijednosti financijskih instrumenata zbog pada kreditnog rejtinga izdavatelja

**Rizik aktivnosti velikih investitora, rizik psihologije tržišta** - rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed spekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno velikih korporativnih akcija na burzi

**Rizik kvara** na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između Banke, SKDD-a i/ili uređenog tržišta i/ili MTP-a, kao i rizik nastanka izvanrednih događaja (prirodne katastrofe, epidemije širih razmjera, poremećaji u snabdijevanju energijom i sl.).

**Rizik promjene poreznih propisa** sa mogućnošću negativnog utjecaja na prinose investitora

Osim općih rizika za poslovanje s financijskim instrumentima posebnim rizicima za poslovanje **dionicama** smatraju se:

**Rizik volatilnosti** - rizik pada vrijednosti dionice uslijed uobičajenih periodičnih kretanja cijena na tržištu

**Rizik neisplate dividende** - rizik prinosa odnosno rizik odnosa tržišne cijene i isplate dividende

Osim općih rizika za poslovanje s financijskim instrumentima posebnim rizicima za poslovanje s **obveznicama** smatraju se:

**Rizik boniteta** - rizik promjene kredibiliteta izdavatelja kao vjerovnika

**Rizik kamatne stope** - rizik neizvjesnosti buduće cijene novca (buduće kamatne stope), što utječe na cijenu obveznice (cijena obveznice kreće se suprotno kretanju kamatne stope i obratno)

**Rizik otkaza plaćanja** - prestanka plaćanja dugova od strane izdavatelja

**Rizik trgovanja financijskim instrumentima na OTC tržištu** s financijskim instrumentima kojima se ne trguje na uređenim tržištima i/ili MTP-u znatno je veći od rizika trgovanja financijskim instrumentima kojima se trguje na uređenim tržištima i/ili MTP-u. Za OTC tržište financijskih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu i/ili MTP-u ne postoje nikakve javno dostupne informacije o izdavatelju i cijeni financijskih instrumenata koje omogućavaju trgovanje pod jednakim uvjetima za sve ulagatelje.

**OTC transakcije** financijskim instrumentima koji nisu uvršteni na uređeno tržište i/ili MTP, rizičnije su radi manjka transparentnosti o izdavateljima i cijenama financijskih instrumentima

Rizici navedeni u daljnjem tekstu ne predstavljaju jedine rizike te bi investitori trebali imati na umu da bi mogli izgubiti na vrijednosti svojih cjelokupnih ili djelomičnih ulaganja. Osim općih rizika za poslovanje s financijskim instrumentima posebnim rizicima za poslovanje s **strukturiranim financijskim instrumentima** smatraju se:

ulaganje u Vrijednosne papire kod kojeg su premijska i/ili cijena isplate određene u odnosu na jednu ili više temeljnih imovina (uključujući dionice, ADRove/GDRove, obveznice, fondove, robu, valute, kamatne stope, portfelje pod upravljanjem ili indekse, budućnosnice ili formule odnosno njihove košarice), bilo direktno ili indirektno, može samo po sebi nositi značajne rizike koji nisu povezani sa sličnim ulaganjima u konvencionalne dužničke vrijednosne papire. Takvi rizici obuhvaćaju rizike za imatelja Vrijednosnih papira zbog kojih imatelj može izgubiti svoje cjelokupno ulaganje ili značajan dio svog ulaganja. Nadalje, investitori trebaju imati na umu da tržišna cijena takvih vrijednosnih papira može biti dosta promjenjiva (zavisno o volatilnosti relevantne temeljne imovine, a u nekim slučajevima može premašivati volatilnost temeljne imovine). Određeni posebni rizici povezani su s različitim vrstama vrijednosnih papira.

**Rizici povezani s temeljnom imovinom** - rizik da će se vrijednosni papiri prestati isplaćivati ovisi o specifičnim rizicima koji su povezani s temeljnom imovinom. Temeljna imovina može imati vrlo promjenjive rezultate i viši kreditni rizik od Izdavatelja. Iz tog razloga, pod određenim okolnostima cijena otkupa i/ili cijena namire može biti značajno niža od cijene izdanja. U najgorem slučaju je moguć gubitak cjelokupnog uloženog kapitala. Određeni posebni rizici povezani su s različitim vrstama temeljne imovine. U slučaju da je kod vrijednosnog papira propisana fizička isporuka, imatelj se može isplatiti isporukom određene temeljne imovine, koja može biti podložna većem broju neovisnih rizika, primjerice volatilnosti, kreditnom riziku, riziku tržišne cijene, riziku likvidnosti i drugim rizicima. Investiranje u vrijednosne papire koje s ekonomskog aspekta predstavljaju fond rizičnog kapitala sa sobom nosi veliki stupanj rizika. Stoga bi se samo mali dio raspoloživih sredstava trebao investirati u takve vrijednosne papire umjesto svih raspoloživih sredstava ili sredstava financiranih iz kredita. Investiranje u takve vrijednosne papire ponuditi će se investitorima koji se dobro razumiju u investicijska pitanja. Investitori bi trebali sudjelovati u određenoj investiciji jedino ukoliko su u poziciji da pažljivo razmotre sveukupan rizik povezan s takvom vrstom vrijednosnih papira.

**Vrijednosni papiri korišteni za zaštitu od rizika izloženosti (hedge exposures)** - investitori u vrijednosne papire ne smiju se oslanjati na mogućnost da stjecanjem vrijednosnih papira mogu izbjeći ili smanjiti rizike koji proizlaze iz drugih pozicija koje imaju u vrijednosnim papirima

**Rizici povezani s postavljanjem gornje granice otkupa** - cijena otkupa vrijednosnih papira može sukladno konačnim uvjetima biti ograničena, tako da prinos može biti znatno niži od sličnih strukturiranih vrijednosnih papira kod kojih ovakvo ograničenje nije postavljeno.

**Rizik prijevremenog otkupa** - u slučaju otkupa bilo kojeg vrijednosnog papira prije njegovog roka dospijeca prema uvjetima i odredbama koji ga određuju, imatelj takvih vrijednosnih papira može biti izložen rizicima, uključujući rizik prinosa na ulaganje niži od očekivanog.



**Utjecaj dodatnih troškova** - provizije i drugi transakcijski troškovi koji mogu nastati u svezi s kupnjom i/ili prodajom vrijednosnih papira mogu dovesti do opterećenja troškova, posebice u kombinaciji s niskim iznosom ulaganja, što može znatno umanjiti profit povezan s takvim vrijednosnim papirima.

**Rizik suspendije, prekida ili obustave trgovanja/uvrštenja** - postoji rizik da će se trgovanje vrijednosnim papirima ili temeljnom imovinom suspendirati, prekinuti ili trajno obustaviti.

**Korištenje zajma / kredita u svrhu financiranja ulaganja** - ukoliko investitor financira kupnju vrijednosnih papira pomoću kredita ili zajma, mora biti spreman snositi bilo kakve gubitke povezane s vrijednosnim papirima te također otplatiti zajam ili kredit zajedno s pripadajućim kamatama. Stoga se u ovom slučaju rizik investitora od gubitaka znatno povećava

**Transakcije zaštite od rizika (hedging)** - izdavatelj može u bilo koje vrijeme za vrijeme trajanja vrijednosnih papira prodati ili kupiti vrijednosne papire na tržištu ili putem bilo kojih drugih javnih ili nejavni načina trgovanja. Aktivnosti koje izdavatelj poduzima u svrhu zaštite od rizika mogu utjecati na cijenu temeljne imovine na tržištu kao i na vrijednost vrijednosnih papira i/ili na otkupni iznos koji se treba isplatiti imatelju vrijednosnih papira.

**Rizik financijske poluge** - korištenjem financijske poluge postoji mogućnost gubitka cjelokupnog iznosa vlastite investicije. Banka ni u kojem slučaju ne odgovara Klijentu zbog eventualne štete nastale ostvarenjem bilo kojeg rizika vezanog za kupnju/prodaju financijskih instrumenata.

Banka ni u kojem slučaju ne jamči za ispunjavanje obveze druge ugovorne strane iz bilo koje transakcije kupnje/prodaje financijskih instrumenata.

Banka ni u kojem slučaju ne jamči za ispunjenje obveze druge ugovorne strane iz bilo koje transakcije kupnje/prodaje financijskih instrumenata koja se obavi u skladu s Nalogom.

Klijent potvrđuje da je svjestan rizika povezanih s tržištem Financijskih instrumenata, da mu je Banka stavila na raspolaganje podatke i informacije koje je zatražio i da mu je na zadovoljavajući način odgovoreno na sva pitanja koja je postavio, a u okviru zakonskih zahtjeva i internih akata Banke, te da svjesno preuzima sve rizike povezane sa Imovinom, te Banka niti u kojem slučaju ne odgovara Klijentu zbog eventualne štete nastale ostvarivanjem bilo kojeg rizika povezanih s tržištem Financijskih instrumenata.

## 19. OGRANIČENJE ODGOVORNOSTI

- Odgovornosti Banke bit će ograničene na stvarne novčane štete koje su proizašle kao posljedica namjere ili grube nepažnje Banke. Banka neće biti odgovorna za bilo kakve Klijentove gubitke uzrokovane neizravno višom silom, bilo kojim ratom (objavljenim ili ne), političkim nemirima, prirodnim katastrofama, vladinim restrikcijama, pravilima tržišta, otkazivanjem trgovanja, štrajkovima, padovima komunikacijskih sustava, posebice sustava Burzi ili bilo kojim drugim uvjetom izvan Bančine kontrole.
- Banka nije dužna u ime Klijenta obavljati bilo kakve pravne usluge niti će imati ikakvu dužnost ili odgovornost zbog bilo kojeg savjeta ili bilo koje druge izjave Klijentu.
- Banka ne jamči, osim ako se na to nije izrijekom posebno obvezala, da će izvršiti Nalog u skladu s njegovim sadržajem niti da će ispuniti sve ili pojedine obveze iz Naloga ako: (a) druga ugovorna strana s kojom je Banka ugovorila posao (potreban za izvršenje Bančinih obveza prema Klijentu) ne izvrši svoju obvezu prema Banci, ili (b) do neispunjenja obveza dođe zbog uzroka za koji odgovara druga ugovorna strana, izdavatelj ili institucija čije usluge Banka koristi, a na to je obvezna po pozitivnim propisima ili je uobičajeno korištenje tih usluga sukladno općim pravilima i poslovnim običajima koji vrijede na tržištu i između njegovih sudionika, ili (c) se dogodi jedna od sljedećih situacija: (a) izmjena inicijalnog Naloga koji se djelomično ili u potpunosti izvršio, a Broker zbog postojećih zakonskih i tehničkih okvira nije mogao predvidjeti da će se u trenutku ili neposredno nakon zaprimanja izmjene Naloga, odnosno promjene uvjeta inicijalnog Naloga, inicijalni Nalog izvršiti, odnosno da se već djelomično ili u potpunosti izvršio po uvjetima inicijalnog Naloga, u kojim slučajevima će se smatrati da je izmjena Naloga (u dijelu kojem se inicijalni Nalog mijenja): - izvršena izvršenjem inicijalnog Naloga - ako se izmjena odnosi na smanjenje količine Vrijednosnih papira, ili - novi Nalog - ako se izmjena odnosi na bilo koji drugi sastojak Naloga; (b) otkaz inicijalnog Naloga koji se u potpunosti izvršio, a Broker zbog postojećih zakonskih i tehničkih okvira nije mogao predvidjeti da će se u trenutku ili neposredno nakon zaprimanja otkaza Naloga, otkazani Nalog izvršiti ili se već izvršio po uvjetima inicijalnog Naloga, u kojem slučaju će se smatrati da je "otkazani" inicijalni Nalog izvršen; ili (c) neka druga situacija slična situaciji iz prethodne dvije točke ovog stavka.
- Banka također ne jamči za ispunjenje obveze druge ugovorne strane iz bilo koje transakcije kupnje/prodaje Vrijednosnih papira koja se obavi u skladu s Nalogom.
- Banka ne odgovara za slučajeve ako Klijent nije pravovremeno i bez odgađanja obavijestio Banku o promjeni imena i prezimena, adrese, brojeva telefona, e-mail adresa ovlaštenih zastupnika i svih drugih promjena podataka koje mogu bitno utjecati na izvršenje poslova utvrđenih ovim Općim uvjetima.
- Banka također ne snosi odgovornost za bilo kakvu štetu koja nastane ako Klijent ustupi na korištenje ili na drugi način učini dostupnom svoju Zaporku iz članka 11. točke iii. ovih Općih uvjeta trećoj osobi niti u bilo kojem slučaju zlouporabe od strane treće osobe koja je došla u posjed navedene zaporce.
- Ukoliko temeljem ispunjenog Upitnika o prikladnosti Banka procijeni da usluga trgovanja strukturiranim vrijednosnim papirima nije primjerena za Klijenta, isti ima pravo zatražiti i potpisati Izjavu o namjeri korištenja investicijskih usluga na vlastitu odgovornost. Svojim potpisom Izjave o namjeri korištenja investicijskih usluga na vlastitu odgovornost Klijent oslobađa Banku od odgovornosti da ga nije upozorila na rizike i eventualne posljedice povezane s trgovanjem strukturiranim vrijednosnim papirima, nakon procjene Banke o neprikladnosti njegovog ulagačkog profila.

## 20. SUKOB INTERESA

Pod potencijalnim sukobom interesa podrazumijeva se svaka situacija u kojoj su bilo koji zaposlenik, rukovoditelj ili druga povezana osoba s Bankom, te sve osobe s kojima Banka zaključi ugovore o poslovnoj suradnji, u mogućnosti iskoristiti svoj položaj ili ovlasti u svoju osobnu korist ili u korist Banke, a na teret Klijenta, ali i svaka druga situacija koja je kao sukob interesa ili zabranjena radnja označena u Zakonu i/ili odgovarajućim podzakonskim propisima koji su doneseni temeljem navedenog Zakona.

Osnovno načelo koje Banka primjenjuje u cilju sprječavanja sukoba interesa su načelo aktivnog sprječavanja sukoba interesa i načelo transparentnosti. Banka donosi i primjenjuje interni Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa kojim su propisane mjere za sprječavanje nastanka sukoba interesa, a ukoliko sukob interesa nije moguće izbjeći zaposlenici Banke dužni su Klijentu prije obavljanja posla priopćiti okolnosti koje utječu ili mogu utjecati na njihovu neovisnost i objektivnost.

Svim klijentima mora se osigurati isti tretman i položaj. Investicijske odluke Banka će donositi na način da interes klijenata bude ispred vlastitog interesa. Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa Banke dostupan je klijentima na zahtjev u poslovnim prostorijama Banke.

## 21. PODNOŠENJE PRITUŽBI

Pritužbe vezane na pružanje investicijskih usluga i aktivnosti te pomoćnih usluga podnose se i rješavaju sukladno odredbama Pravilnika o postupanju po pritužbama klijenata koji je vidno izložen u uredima Banke za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga te na Internet adresi Banke [www.poba.hr](http://www.poba.hr). Klijent je dužan prije sklapanja naloga upoznati se s navedenim Pravilnikom.

## 22. RJEŠAVANJE SPOROVA

Stranke su suglasne da će sve eventualne sporove proizašle iz poslova kupnje ili prodaje financijskih instrumenata temeljem naloga pokušati riješiti sporazumno, a u slučaju nemogućnosti mirnog rješavanja nadležan je stvarno nadležni sud prema sjedištu Banke.

## 23. OBJAVA OPĆIH UVJETA I POLITIKA IZVRŠAVANJA NALOGA

Ovi Opći uvjeti i Politike izvršavanja naloga, koje čine sastavni dio Općih uvjeta, vidno su izloženi u uredima u kojima se obavljaju poslovi s financijskim instrumentima, odnosno u kojima se pružaju investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge Banke, te su ujedno objavljeni na Internet stranici Banke [www.poba.hr](http://www.poba.hr) i u svako doba su dostupni klijentima.

Klijent je suglasan da Banka ima pravo jednostrano izmijeniti ove Opće uvjete kao i Politike izvršavanja naloga, te navedene izmjene objaviti na način kako je opisano u ovoj točki, najmanje 15 dana prije primjene, što će Klijent smatrati pravovremenom obavijesti o navedenim izmjenama.

## 24. STUPANJE NA SNAGU

Stupanjem na snagu ovih Općih uvjeta poslovanja s financijskim instrumentima, prestaje primjena Općih uvjeta poslovanja s financijskim instrumentima broj UB-415/2013 od 01. rujna 2013. Godine.

Ovi Opći uvjeti stupaju na snagu i primjenjuju se od 09. prosinca 2013. godine.

**Odluka UB-526/2013**

Predsjednik Uprave Banke  
mr. Julio Kuruc